

STANOVISKO

Ministerstva životního prostředí

**podle § 10g zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů
na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů,**

k návrhu koncepce

„Národní plán povodí Odry“

Předkladatelé koncepce: Ministerstvo zemědělství
odbor vodohospodářské politiky a protipovodňových opatření
Těšnov 65/17
117 05 Praha 1

Ministerstvo životního prostředí
odbor ochrany vod
Vršovická 1442/65
100 10 Praha 10

Zpracovatelé koncepce: Vodohospodářský rozvoj a výstavba, a.s.
Nábřežní 4
150 56 Praha 5

DHI, a.s.
Na Vrších 5/1490
100 00 Praha 10

Zpracovatelé posouzení: Ing. Vladimír Zdražil, Ph.D.
Náměstí Smiřických 1
281 63 Kostelec nad Černými Lesy
*(autorizovaná osoba ke zpracování dokumentace a posudku
ve smyslu § 19 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní
prostředí, ve znění pozdějších předpisů, č. j.: 47889/ENV/06)*

Ing. Zdeněk Keken, Ph.D.

MUDr. Magdalena Zimová, CSc.

Mgr. Stanislav Mudra

(držitel autorizace podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, č. j.:11074/ENV/10)

doc. Petr Máca, Ph.D.

Stručný popis koncepce:

V rámci plánování v oblasti vod se pořizují plány povodí a plány pro zvládání povodňových rizik. Tyto plány jsou podkladem pro výkon veřejné správy, zejména pro územní plánování a vodoprávní řízení.

Národní plány povodí stanovují cíle pro:

- ochranu a zlepšování stavu povrchových a podzemních vod a vodních ekosystémů;
- snížení nepříznivých účinků povodní a sucha;
- hospodaření s povrchovými a podzemními vodami a udržitelné užívání těchto vod;
- zajištění vodohospodářských služeb;
- zlepšování vodních poměrů a pro ochranu ekologické stability krajiny.

Národní plány povodí dále obsahují opatření k dosažení uvedených cílů a stanoví strategii jejich financování. Základní obsah národního plánu povodí stanovuje vyhláška č. 24/2011 Sb., o plánech povodí a plánech pro zvládání povodňových rizik, ve znění pozdějších předpisů. Národní plán povodí Odry (dále jen „NPP Odry“) je doplněn plány povodí pro dvě dílčí povodí, a to pro dílčí povodí Horní Odry a dílčí povodí Lužické Nisy a ostatních přítoků Odry.

Průběh posuzování:

Oznámení koncepce NPP Odry, zpracované v rozsahu přílohy č. 7 k zákonu č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“), bylo předloženo příslušnému úřadu, Ministerstvu životního prostředí (dále též jen „MŽP“). Po kontrole náležitostí bylo oznámení koncepce rozesláno dne 29. 12. 2014 k vyjádření dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům a zveřejněno v Informačním systému SEA.

Zjišťovací řízení ke koncepci NPP Odry bylo zahájeno dne 12. 1. 2015 zveřejněním informace o oznámení koncepce a o tom, kdy a kde je možno do něj nahlížet, na úřední desce posledního dotčeného kraje. Informace byla rovněž zveřejněna v Informačním systému SEA (http://portal.cenia.cz/eiasea/detail/SEA_MZP195K). Zjišťovací řízení bylo ukončeno dne 12. 2. 2015 vydáním závěru zjišťovacího řízení (č. j.: 7341/ENV/15).

Návrh koncepce včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (dále též jen „vyhodnocení SEA“) zpracovaného v rozsahu přílohy č. 9 k zákonu

o posuzování vlivů na životní prostředí byl dne 29. 9. 2015 rozeslán ke zveřejnění podle § 16 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Veřejné projednání návrhu koncepce včetně vyhodnocení SEA se konalo v souladu se zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí dne 29. 10. 2015. Veřejné projednání proběhlo v multifunkčním sálu OA a VOŠ sociální. Zápis z veřejného projednání obdrželo Ministerstvo životního prostředí dne 2. 11. 2015.

Stručný popis posuzování:

Vyhodnocení SEA bylo zpracováno v souladu se zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí a vypracováno v rozsahu přílohy č. 9 k tomuto zákonu a požadavků na jeho rozsah a obsah uvedených v závěru zjišťovacího řízení vydaného podle § 10d zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Proces posouzení vlivů NPP Odry probíhal v tzv. interaktivním režimu, tedy jako ex-ante hodnocení, tj. současně se vznikem samotné koncepce s průběžným zapracováním výstupů ze strategického posuzování vlivů na životní prostředí. V rámci posouzení byl metodicky využit podklad Metodika posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí (MŽP, edice Planeta 7/2004) a závěr zjišťovacího řízení, který určil obsah a rozsah vyhodnocení.

Hodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví se pohybovalo na dvou úrovních míry podrobnosti. Pro obecnou úroveň hodnocení byl zkoumán soulad navrhovaných cílů a opatření s referenčními cíli ochrany životního prostředí a druhou úroveň bylo provedení posouzení vlivu provádění dané koncepce na jednotlivé složky životního prostředí.

Byly zvažovány možné potenciální vlivy zejména na:

- ovzduší;
- klima;
- vodu;
- horninové prostředí a půdu;
- flóru, faunu a ekosystémy;
- lesy a zemědělské kultury;
- krajinu včetně synergických a kumulativních vlivů;
- zdraví a pohodu obyvatelstvo;
- historické a kulturní hodnoty;
- environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu;
- funkční využití území;
- využívání energetických a surovinových zdrojů;
- soustavu lokalit Natura 2000.

K samotnému hodnocení byla použito tzv. semikvantitativní hodnocení se stupnicí významnosti od (+2) do (-2) včetně 0 a ?. Na základě principu předběžné opatrnosti byl brán v úvahu vždy nejhorší možný scénář.

Z hlediska posouzení vlivů provádění jednotlivých cílů a opatření na životní prostředí lze konstatovat, že jsou svojí konstrukcí spíše proaktivní (s pozitivním dopadem) a v rámci jejich provádění by mělo docházet k pozitivním dopadům na jednotlivé složky životního prostředí a veřejné zdraví. Při implementaci NPP Odry bude generována rozdílná kategorie a dimenze vlivů ve fázi realizace jednotlivých opatření a poté ve fázi jejich užívání (provozu).

Vyhodnocení SEA, v rámci kterého byla posouzena veškerá navrhovaná opatření, neidentifikovalo žádné potenciální významné negativní vlivy. Veškerá v koncepci navržená opatření jsou realizovatelná, aniž by představovala významné ovlivnění životního prostředí či veřejného zdraví. V závislosti na způsobu realizace NPP Odry prostřednictvím konkrétních opatření může nicméně z hlediska ochrany přírody a krajiny docházet na lokální úrovni k záborům krajiny (např. revitalizace toků) a k dotčení přítomných druhů živočichů a rostlin.

Opatření, která budou iniciovat novou výstavbu (jedná se o výstavbu kanalizací, výstavbu ČOV, realizaci opatření v říčních korytech atd.), mohou potenciálně vést k negativnímu ovlivňování současných charakteristik životního prostředí. K případnému negativnímu ovlivnění však bude docházet zpravidla pouze v době jejich výstavby a při užití zmírňujících opatření lze negativní vlivy minimalizovat až eliminovat.

Potenciální negativní vlivy vyplývající z provádění koncepce jsou minimalizovány v podmínkách a požadavcích tohoto stanoviska. Navrhují se vhodná opatření pro předcházení či snížení negativních vlivů (např. preference přírodě blízkých řešení, minimalizace zásahů do vodních útvarů a do území chráněných podle zvláštních právních předpisů, spolupráce s orgány ochrany přírody, zachování migrační prostupnosti vodních toků apod.).

Na základě podrobnějších informací o navrhovaných záměrech bude konkrétní a podrobná identifikace jejich možných vlivů včetně navržení odpovídajících podmínek a požadavků k jejich minimalizaci následně provedena na projektové úrovni (v procesu EIA, resp. v povolenacích řízeních).

Vyhodnocení cílů a opatření probíhalo v míře podrobnosti jednotlivých dílčích povodí náležících do národního povodí Odry.

Jelikož orgány ochrany přírody nevyhloučily významný vliv na celistvost a integritu lokalit soustavy Natura 2000, bylo zpracováno i tzv. naturové hodnocení v souladu s materiálem „Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů a věstníkem Ministerstva životního prostředí, ročník XVII, částka 11, s. 1-23“ (Roth 2007). Výsledkem tohoto posouzení je zjištění, že koncepce NPP Odry nebude mít významný negativní vliv na jednotlivé evropsky významné lokality (dále jen „EVL“) a ptačí oblasti (dále jen „PO“) jak na území České republiky (dále jen „ČR“), tak na EVL a PO mimo území ČR.

Podkladem pro vydání tohoto stanoviska byly kromě vyhodnocení SEA také vyjádření k němu podaná a výsledky veřejného projednání.

Závěry posuzování:

Ministerstvo životního prostředí jako příslušný úřad podle § 21 písmena d) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí na základě návrhu koncepce včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, vyjádření k němu podaných a veřejného

projednání vydává postupem podle § 10g tohoto zákona z hlediska přijatelnosti vlivů na životní prostředí:

SOUHLASNÉ STANOVISKO

k návrhu koncepce

„Národní plán povodí Odry“

a stanoví podle § 10g odst. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí následující požadavky a podmínky, kterými budou zároveň zajištěny minimální možné dopady realizace Národního plánu povodí Odry na životní prostředí a veřejné zdraví:

Část A:

- 1) Při realizaci koncepce, tj. při přípravě a realizaci jednotlivých projektů a aktivit, jež budou naplňovat navrhované cíle a opatření předkládané koncepce, respektovat a dodržovat odpovídající opatření pro předcházení, snížení či kompenzaci potenciálních negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví uvedená v kapitole 7 vyhodnocení SEA a další opatření uvedená v komentářích hodnotících tabulek vztahených ke kapitole 6 vyhodnocení SEA (příloha 1 vyhodnocení SEA).
- 2) Do seznamu monitorovacích ukazatelů (indikátorů) vlivu koncepce na životní prostředí, tak jak jsou nastaveny v kapitole 9 vyhodnocení SEA, doplnit relevantní indikátory u takových složek životního prostředí, u kterých byly v kapitole 6 vyhodnocení SEA identifikovány potenciální negativní vlivy na životní prostředí (např. míra odnětí ZPF).
- 3) Při výběru projektů zohlednit problematiku ochrany životního prostředí a veřejného zdraví, a to zapracováním environmentálních kritérií podle kapitoly 11 vyhodnocení SEA do celkového systému hodnocení a výběru projektů.
- 4) V rámci realizace jednotlivých opatření upřednostňovat přírodě blízká řešení (např. zvýšení obsahu organické hmoty v půdě, správné zásady orby, revitalizace vodních toků a s tím spojená zvýšená komunikace toku s okolní nivou, podpora zásaku dešťové vody atd.) před technickými.
- 5) Konkrétní projekty, aktivity, opatření budou uskutečňovány za respektování cílů a předmětů ochrany zvláště chráněných území (dále jen „ZCHÚ“) a lokalit výskytu zvláště chráněných druhů včetně obecné ochrany přírody v souladu se zákonem o ochraně přírody a krajiny. Při realizaci konkrétních projektů v ZCHÚ je nezbytné vyloučit či minimalizovat možné negativní vlivy záměrů s předměty a cíli ochrany těchto ZCHÚ a preferovat varianty mimo tato území. Konečný návrh konkrétních opatření řešit po dohodě s příslušným orgánem ochrany přírody.
- 6) Při realizaci jednotlivých opatření chránit vodní toky, vodní plochy a přilehlé nivy jako významné krajinné prvky před poškozováním, respektive minimalizovat negativní ovlivnění vodních útvarů a jejich ekologického stavu.

- 7) Veškerá opatření realizovat s ohledem na zachování migrační prostupnosti vodního toku pro volně žijící živočichy a nezhoršovat celkovou migrační prostupnost hydrografické sítě.
- 8) Upřednostňovat princip realizace opatření shora dolů, tedy od pramenišť a souběh plošných opatření jako např. komplexní pozemkové úpravy, územní plánování, dobrý zemědělský a environmentální stav půdy a lokálních opatření jako obnova či zakládání malých vodních nádrží, těžba sedimentů, realizace ochrany intravilánu sídel atd.
- 9) Při realizaci nových záměrů je nutno zásahy do toku omezit na minimum, vyloučit únik technických kapalin z mechanismů pracujících v korytě a jeho blízkosti, příp. nahradit oleje na bázi ropy méně závadnými, např. biologicky rozložitelnými prostředky.
- 10) Voda určená k případnému umělému doplňování zvodní musí být nezávadná, tzn. bez nadlimitního obsahu znečišťujících látek, aby nedošlo ke zhoršení současného stavu podzemní vody, která může sloužit jako zdroj pitné vody.
- 11) V případě výstavby nových ČOV zvolit vhodné umístění, technické a architektonické řešení staveb s ohledem na okolní krajinu. Zohlednit ochranu obyvatelstva před hlukem z provozu technologického zařízení ČOV. Při likvidaci kalů z ČOV důsledně postupovat v souladu s Plánem odpadového hospodářství ČR 2015 – 2024 a navazujících krajských plánů.
- 12) Při zvyšování kapacity koryt vodních toků a dalších protipovodňových opatření postupovat tak, aby v důsledku navržených opatření zejména v intravilánu sídel nedošlo k nadměrnému urychlení odtoku, a tím ke zhoršení podmínek níže po toku.
- 13) Při realizaci projektů typově odpovídajících „výstavbě či modernizaci kanalizace“ je nutné upřednostňovat oddílnou kanalizaci před jednotnou.
- 14) Odtěžené sedimenty, které vzniknou při realizaci projektů typově odpovídajících např. „zprůchodnění jezu a migračnímu zprostupnění“ či „revitalizaci vodních toků“, využívat přírodě blízkými způsoby, pokud to umožňují jejich chemické a biologické charakteristiky. Při jejich případné kontaminaci důsledně postupovat v souladu s Plánem odpadového hospodářství ČR 2015 – 2024.
- 15) Při vlastní lokalizaci malých vodních nádrží zohlednit podklady o historickém umístění rybníků, malých vodních nádrží, nivních oblastí, drobných vodotečí a mokřadů, zvážit současné využití území a možnost obnovy a stabilizace vodního režimu v rámci územně plánovacích procesů a pozemkových úprav.
- 16) Nové záměry lokalizovat v souladu s územně plánovacími dokumentacemi, v rámci realizace jednotlivých opatření minimalizovat zábor zemědělského půdního fondu, v případě nutnosti umístění na zemědělskou půdu preferovat půdu v nižších třídách ochrany.
- 17) Při realizaci konkrétních projektů dbát na to, aby nebyl dramaticky ovlivňován krajinný ráz. Součástí protipovodňových opatření musí být obnova/dosadba břehových a doprovodných porostů regionálně původními dřevinami.
- 18) Při realizaci aktivit minimalizovat zábor a zásah do pozemků určených k plnění funkcí lesa (PUPFL), především do lesů zvláštního určení a lesů ochranných.
- 19) Při přípravě a realizaci projektů přednostně volit technologie a techniky, jež jsou pro jednotlivá odvětví definována v BREF dokumentech a na úrovni nejlepších

dostupných technik (BAT) dle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění, o integrovaném registru znečišťování, ve znění pozdějších předpisů.

- 20) Zajistit a zveřejnit opatření pro sledování a rozbor vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví dle § 10h zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Sledovat vývoj kvality životního prostředí v oblastech povodí Odry dle doplněných monitorovacích indikátorů v kapitole 9 vyhodnocení SEA. V pravidelných intervalech vyhodnocovat vliv implementace NPP Odry včetně vlivů na životní prostředí se zveřejňováním souhrnné zprávy. V případě zjištění významných negativních vlivů na životní prostředí provádět průběžnou aktualizaci této koncepce a dodržovat další povinnosti vyplývající z výše uvedeného ustanovení.
- 21) Předkladatel koncepce zveřejní na svých internetových stránkách vypořádání veškerých došlých vyjádření a připomínek, a to jak k návrhu koncepce, tak i k jejímu vyhodnocení a zveřejní schválenou koncepci. Dále zpracuje odůvodnění podle ustanovení § 10g odst. 4 věty druhé zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, které bude součástí (přílohy) usnesení vlády.

Část B. Požadavky a podmínky z hlediska vlivů na lokality soustavy Natura 2000:

- 22) U záměrů, které budou navrhovány na základě provádění koncepce, musí být důsledně postupováno v souladu s ustanoveními § 45h a § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny.
- 23) Každý záměr, který bude na základě NPP Odry realizován, bude respektovat ochranu území evropsky významných lokalit a ptačích oblastí soustavy lokalit Natura 2000. Při možných variantách realizace záměru vždy preferovat variantu mimo lokality soustavy Natura 2000. Konečný návrh řešit v dohodě s příslušným orgánem ochrany přírody.

Toto stanovisko není závazným stanoviskem ani rozhodnutím vydaným ve správním řízení a nelze se proti němu odvolat.

Ministerstvo životního prostředí upozorňuje na povinnost schvalujícího orgánu postupovat podle § 10g odst. 4 a 5 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Mgr. Evžen DOLEŽAL v. r.

*ředitel odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence*